

Maar Mozes voelde dat hij daar wel bij hoorde. Hij was nieuwsgierig naar zijn eigen volk. En op een dag ging hij eens kijken. Hij liep het paleis uit, naar de plaats waar de Israëlieten aan het werk waren.

Daar keek hij zijn ogen uit. Hij werd verdrietig van wat hij zag. De slaven sjuwden grote stenen. Als het niet snel genoeg ging, kregen ze slaag. Ze zagen er uitgehongerd uit. Mozes werd onrustig. Dat is mijn volk, dacht hij. Ik hoor bij ze. Ik wil ze helpen. Maar hoe?

Daar hoorde hij stemmen: 'Maar ik zeg toch, ik kán dat niet dragen. Mijn rug is te zwak.' 'Niks mee te maken! Je bent lui! Hier! – pats! – Dat zal je leren. En nu snel!'

Mozes rende erheen. Daar stond een Egyptische opzichter met een zweep. Een oude man zat voor hem, op zijn knieën. De man huilde en jammerde, maar de opzichter sloeg gewoon door.

'Daar! Werken jij, lui!'

Het maakte Mozes razend. 'Ik moet hem helpen,' dacht hij. 'Dit is mijn kans om iets te doen.'

Snel keek hij in het rond. Er was niemand anders in de buurt. Mooi zo! Hij pakte een dik stuk hout dat daar op de grond lag, en sloeg de opzichter er hard mee in zijn nek. De man plofte voorover in het zand. Hij was dood.

De oude slaaf schrok en rende weg. Snel groef Mozes een kuil en begroef de opzichter daarin. Zo, daar komt niemand achter, dacht hij. Een beetje zenuwachtig ging hij terug naar het paleis. Maar hij was ook tevreden. Hij had in elk geval één slaaf geholpen.

De volgende dag ging hij weer naar de Israëlieten. Toen hij een tijdje had rondgekeken, hoorde hij opnieuw schreeuwende stemmen. Daar werd vast weer iemand geslagen! Hij rende erheen, om te zien of hij kon helpen. Dit keer waren het twee Israëlieten. Ze hadden ruzie met elkaar, en wilden bijna gaan vechten. Mozes sprong tussen hen in en hield ze uit elkaar. 'Hou op met vechten,' riep hij. 'Jullie zijn allebei Israëlieten. Dan moeten jullie toch niet met elkaar gaan vechten? We moeten elkaar juist helpen! We horen bij elkaar!'

Een van de vechtersbazen keek Mozes spottend aan. 'O ja, joh? Wil jij dat ik ophoud? En hoe wou je dat regelen? Sla je mij soms ook dood, net als die Egyptenaar van gisteren?'

Mozes werd bleek van schrik. Hij liet zijn handen zakken. Ze weten het, dacht hij. Iedereen weet het. Dan duurt het niet lang of de farao weet het ook. Hij mag me niet vinden. Ik moet hier weg. Meteen!

Nog diezelfde dag vertrok hij. Het paleis uit van de Farao. De stad uit. Het land uit. Hij kwam terecht in de woestijn, in het land Midjan. Daar bleef hij wonen. Hij werd schaapherder.

Goed gedaan, Mozes, dacht hij bitter. Je hebt je volk mooi geholpen. Van de wal in de sloot, dat wel. Daar zit ik nu: ver weg van mijn mensen. Ver weg van het paleis. Ik kan nooit meer terug. Nu kan ik helemaal niks meer voor ze doen...

Gesprek

- Vertel in je eigen woorden waarom Mozes vindt dat hij zijn volk 'van de wal in de sloot' geholpen heeft.
- Hoe zou jij je voelen als je graag wilt helpen, maar dat helemaal mislukt?
- Zou je nog een keer proberen te redden of zou je het nooit meer proberen, denk je?

26 woensdag
maart

Jezelf helpen

Wie helpt het best?

Wat denken de kinderen dat er met de jongen op de kalenderplaat aan de hand is?

Lees onderstaand verhaaltje voor.

'Help!' brult Jurrian. Meteen komt zijn vader aanrennen. Een kopje troostthee in zijn hand. 'Zeg het maar lieverdje,' zegt hij, 'welke som lukt niet? Wil je erover praten?'

Jurrians grote broer arriveert ook. Hij zwaait met zijn briljante rapport. 'Zeg maar waar ik je mee moet helpen. Ik weet alles!'

Zelfs de hond komt erbij. Een rekenmachine in zijn bek.

Jurrian hoort door alle goede raad die ze geven niet meer wat hij moet doen.

'Weg allemaal!' hoort hij ineens de stem van opa. 'Ik ga die jongen helpen!'

Papa, broer en hond druipen af.

Opa kijkt naar Jurriaans huiswerk. 'Moeilijk inderdaad,' mompelt hij.

Dan gaat hij zitten op de stoel naast Jurriaan. Jurriaan kijkt hem hoopvol aan. Maar opa zegt niets. Hij pakt zelfs zijn krant en verdwijnt daarachter.

'Begin maar,' mompelt hij, 'ik help je zo.'

Jurriaan snapt er niks van, maar begint toch maar aan de eerste som. Als die klaar is doet hij de tweede. Pas als hij de vijfde heeft gedaan laat opa de krant zakken.

'Je zou me toch helpen?' vraagt Jurriaan.

'Dat deed ik ook,' antwoordt opa. 'Ik zorg ervoor dat jij jezelf kunt helpen. En zo te zien lukt jou dat prima!'

Gesprek

- Wie helpt hier het beste?
- Wanneer moet je jezelf helpen?
- Waarom zou je jezelf helpen? Wat levert dat op?

Hulpspul

Zet een doos met allerlei voorwerpen in de kring (een zakdoek, een pen, een pleister, een mobieltje enzovoort) en laat een kind een voorwerp pakken. Hoe kun je hier jezelf of een ander mee helpen? Laat de doos staan voor iemand die gedurende de dag iets eruit nodig heeft of ziet dat een ander iets uit de doos nodig heeft.

Help je me?

Jelle wil graag voetballen met Bas. Maar Bas heeft extra rekenwerk mee naar huis gekregen, omdat hij de sommen zo moeilijk vindt. Jelle kan goed rekenen. Dus vraagt Bas of Jelle hem wil helpen. Dan kunnen ze snel voetballen.

'Hoi Bas!' Enthousiast loopt Jelle de keuken van zijn vriend Bas binnen. Daar ziet hij Bas met zijn hoofd tussen zijn handen aan de keukentafel zitten. Hij staart naar een vel papier.

'Ga je mee voetballen?' vraagt Jelle.

'Nee...' antwoordt Bas treurig.

'Waarom niet? Wat ben je aan het doen?' Jelle loopt naar Bas toe.

'Extra rekenen...' zegt Bas en hij kijkt nog zieliger.

'Wat voor extra rekenen?'

Bas doet of hij moet overgeven. 'Optellen onder elkaar... Moet er thuis mee oefenen omdat ik het zo moeilijk vind.'

Jelle kijkt op het papier. Bas heeft nog maar een paar sommen gemaakt. Dat verbaast hem niets. Jelle doet zijn extra werk altijd het liefst meteen. Dan kan hij tenminste snel andere dingen doen. Bas niet. Die stelt dingen altijd tot het laatste moment uit. Jelle begrijpt daar niets van. Hij zou er maar zenuwachtig van worden.

'Ik kan het gewoon niet!' roept Bas uit. Als een toneelspeler gooit hij zijn handen wanhopig in de lucht. 'Zou jij het niet voor me willen doen? Dan kunnen we snel gaan voetballen!'

Jelle kijkt Bas onderzoekend aan. Hij wil graag met Bas gaan voetballen. Maar hij heeft Bas de vorige keer ook al geholpen. Misschien moet hij het daarom eerst zelf maar eens proberen.

'Ik kan je wel uitleggen hoe je het moet doen?'

Daar heeft zijn vriend wel oren naar: 'Ja! Graag!'

Jelle begint met uitleggen. Maar terwijl hij uitlegt, ziet hij hoe Bas zijn ogen afdwalen.

'Luister je wel?'

'Huh?' schrikt Bas op. 'O ja, ik luister!'

Jelle gaat verder met uitleggen. Steeds vraagt hij of Bas het snapt. Die knikt iedere keer ijverig. Maar Jelle twijfelt. Als hij klaar is met de uitleg, zegt hij: 'Ik kom je zo weer ophalen, goed? Als je alles af hebt.'

'Ja, dat is goed...' zucht Bas. Hij trekt weer een zielig gezicht. Jelle slaat zijn vriend op zijn schouder en wenst hem succes.

Als Jelle een half uurtje later terugkomt, ziet hij Bas weer met zijn hoofd tussen zijn handen naar het papier staren.

'Ben je al klaar?'

'Nee...' zucht Bas. 'Ik snap er niets van! Wil jij ze echt niet doen? Dan kunnen we gaan voetballen! Mag jij één van mijn stickers uitkiezen, goed?'

Jelle kijkt naar Bas, die een pruillip trekt.

'Jij bent zó goed in die sommen,' gaat Bas verder. 'Voor jou is het een fluitje van een cent om ze te maken.'

Jelle voelt zich gevleid. Hij is ook wel goed in optellen onder elkaar. En hij heeft die sommen inderdaad zo af. Hij heeft nu ook wel veel zin om een balletje te gaan trappen. Bas duwt hem de pen in zijn handen. 'De vorige keer heb je me ook héél goed geholpen!' Hij pakt Jelles voetbal.

Dat is waar, denkt Jelle bij zichzelf. Hij heeft Bas inderdaad de vorige keer ook al geholpen. En de keer daarvoor. Hij helpt hem eigenlijk altijd. Misschien wel veel te vaak. Bas zet zich zelf nooit echt in voor zijn extra werk. En daardoor wordt het voor hem steeds moeilijker.

Misschien moet Bas het maar eens lekker zelf doen! denkt Jelle. Als hij Bas nu weer helpt, leert hij het nooit. En dan kan hij de volgende keer weer het vuile werk opknappen.

'Ik kan je niet altijd helpen,' zegt Jelle daarom. Hij geeft Bas zijn pen terug en pakt de voetbal weer van Bas af.

'Kom maar naar buiten als je klaar bent!' zegt hij vastberaden. 'Ik kijk wel of ik dan nog zin heb om te voetballen.'

- Susan Schaeffer -

Gesprek

- Wat zal Bas zeggen als je hem vraagt waarom hij wil dat Jelle zijn extra rekenen maakt?
- Hoe vind jij het dat Jelle denkt: Help jezelf!
- Waarbij ben jij degene die jou het beste kan helpen?

27 donderdag
maart

Handen uit de mouwen!

Acties

Welke acties op de kalenderplaat kennen de kinderen? Laat ze elkaar vertellen waar de acties voor zijn. Hebben zij zelf weleens de handen uit de mouwen gestoken en aan een actie meegedaan? Welke? Hoe vonden ze het om aan een actie mee te doen?

Er zijn veel acties waarbij ook aan kinderen gevraagd wordt mee te doen. Laat de kinderen over hun eigen ervaringen vertellen. Hoe maken zij daarin een keuze?

